

L'ENTREVISTA

> Xavier Corominas i Mainegre: «Algun cop em creuo amb el meu torturador»

Xavier Corominas i Mainegre té un currículum envejable, i la seva vida ha estat intensa. Durant la seva militància a Comissions Obreres i a Bandera Roja, va ser víctima de la repressió franquista, després va arribar a l'alcaldia de Salt i pot presumir de ser impulsor de les vies verdes

-Qui és en Mines?

-«Ho vaig començar essent jo. El meu germà, en Lluís, no va ser Mines fins que va entrar a la política. Quan era entrenador de futbol era en Corominas o en Coro.»

-Vau ser a la presó quinze mesos, en un temps que tothom diu que va estar detingut.

-«Tinc la sensació que tothom diu que va córrer davant dels grisos i que tothom va ser detingut i estomacat per la policia franquista. A Girona, de detinguts i empresonats n'hi va haver molts en la postguerra. Després en els anys 50, quan detenen la cèl·lula comunista, que les passen negres. Enllacen amb els anarquistes. I, cap al final, ve el moviment antifranquista dels més joves.»

+ Xavier Corominas, davant del monument a l'hortalà de Salt.

Xavier Corominas, pel carril bici de Salt. Foto: JORDI SOLER JORDI SOLER

Xavier Corominas i Mainegre.
DIRECTOR GENERAL DE LA
FUNDACIÓ ECA BUREAU VERITAS

-A quants joves detenen?

-«A sis o set. Hi ha la Quimi Massegur, l'Isidre Palmada, en Manel Bofill, que havia set regidor d'Arbúcies, i un valencià, que són morts. Tots aquests surten en llibertat provisional, i jo em quedo.»

-Per què us van agafar?

-«Va ser una detenció arran d'un moviment a Torras Hostench, on jo treballava, precisament. Aleshores, el malestar era per les hores extres. Formàvem part de Comissions Obreres de sector, de la línia de Bandera Roja.»

-Bandera Roja?

-«Jo n'era el responsable polític. Segurament per això m'hi vaig estar més temps. En el registre, a casa em van trobar documents de Bandera Roja, però durant l'interrogatori i les tortures no em van dir res dels papers.»

-I què ho va fer?

-«Segurament perquè la fitxa ja la tenien feta. L'estàndard de la detenció era aquest de Comissions Obreres. A ells els interessava la CONC [Comissió Obrera Nacional de Catalunya], que era il·legal. Crec que tot ve de la Torras, que és on em van delatar.»

-Heu dit que us van torturar?

-«Quan ara expliquen què són les tortures, veig que sí. Em van fer la cigonya, que és fer-te caminar ajupit amb les mans emmanillades a l'esquena. I em van picar. El comissari em va frotar un parell d'hosties. Són les que em van fer més mal; moralment. Volia que delatés gent, un seguit de gent de la comunitat, del carrer Muntanya. Gent com en Mon Marquès, en Joan, l'Anna i la Lluïsa Carbó, l'Anna Birulés, la Carme Perich, en Guillem Terribas, en Manel Serra, la Rosa Maria Picamal, en Toni Puigverd, en Jaume Curbet, la Montse, la Conxa i la Dolors Hosta, la Montse Terrades, la Zoila Riera i en Marcel Rossich. Van ser 72 hores en uns calabossos fastigosos. Em van arribar a fer un cara a cara amb la Quimi.»

-En quin moment va passar tot això?

-«Em van detenir el dia del meu aniversari, el 1974. M'hi vaig estar fins a l'onze d'abril del 1975.»

-Com es viuen quinze mesos com a pres polític a la presó de Girona?

-«Amb molta pressió i molta censura. Un mestre revisava els llibres. Fins

Hem de fer l'entrevista a primera hora del matí a casa seva, a Salt. Té pressa. Ha de marxar cap a Barcelona. La Lluna empipa. La gossa de dos anys vol jugar i engolir menjjar extra, i el fa anar de bòlit mentre fem la xerrada i l'esmorzar amb aire nadalenc. «Lluunaa... quieta! Surt, va. Surt!» «El meu vici? La bici», ha de ser per força el seu lema. M'ensenya les nou (9) bicicletes que té a casa seva. Les qui sap quantes ha tingut i ja no té són a Quilalí, municipi de Nicaragua agermanat amb Salt.

Comarques Gironines

04/01/2009

ALTRES ENTREVISTES

Joan Rigol i Roïa.
EXPRESIDENT DEL PARLAMENT
04/01/2009

The Cabriolets.
GRUP DE POP
04/01/2009

+ [Entrevistes anteriors](#)

i tot el diari arribava amb les notícies retallades. Ara bé, deu minuts després d'haver executat en Salvador Puig Antich, ja ho sabíem. L'única cosa positiva que em va passar al Pont Major és que vaig estudiar francès amb un belga de Brussel·les, que era un pispa i el van enxampar amb haixix. El 0-5 al Bernabéu va ser una alegria a la presó. Hi va haver un espetec de pinyes.»

-Per què?

-«Per un del Madrid, que va dir 'Habéis ganado por la ayuda del árbitro'. I un que ja me li fot una puntada de peu a la cara. Va haver-hi una batussa forta, però, coses de la presó, quan va venir el funcionari, vam parar, com si no hagués passat res de res.»

-Sou víctima del franquisme?

-«Tots ho érem, els uns més directament que uns altres. El primer diumenge que vaig ser a la presó van venir seixanta persones a veure'm i em van portar seixanta paquets o detalls. I això em va donar estatus de pres important. Tenia cel·la per a mi tot sol i quasi era un luxe. Però en Franco va morir al llit i la Transició va ser passar full. I ara ens adonem que totes les maldats republicanes van ser reconegudes durant el franquisme, amb pensions, estances, telèfons... En canvi, la famosa amnistia perdona els assassins del franquisme. Fins i tot, a Sud-àfrica es va fer una comissió de la veritat.»

-Penseu que s'ha de jutjar Franco?

-«No tècnicament, però amb vista a les generacions futures ha de quedar clar que Franco va ser un genocida. La Generalitat m'ha donat 2.200 euros per haver estat un pres polític. Ara podré demanar un reconeixement. Potser hi va haver massa pressa a fer la Transició. Per què no van fer primer les municipals que les generals? Perquè temien que tornessin a guanyar els republicans. Temien la ruptura. Allò de Garzón em va agradar.»

-Voleu un reconeixement?

-«Mira, pel carrer, a vegades em creuo amb el policia que em va estomacar, amb el meu torturador a la presó. Ningú no li ha fet res i, fins i tot, l'han pujat en l'escalafó. Per això reivindico un reconeixement, perquè allò que em va fer aquell home era un delictes contra els drets humans. No acaben de condemnar uns Mossos per tortures? Encara avui ningú no ha afegit, en el meu certificat de vida laboral, els quinze mesos de la presó. Podria ser un drama per molta gent. Em van despatxar il·legalment, ja que vaig guanyar el judici d'amnistia laboral. Malgrat això, no vaig poder tornar a treballar a la Torras. Em van indemnitzar i en vaig

fer per a l'entrada del pis. Volia treballar i em vaig haver d'espavilar.»

-I què vau fer?

-«Vaig aprofitar la provisional per anar-me'n a París. Vaig anar a fer l'estiu a Sant Feliu, molt interessant per un jove que acaba de sortir de la presó. D'això n'escriu un petit relat.»

-Els de Bandera Roja éreu maoistes i alguns vau descobrir la Xina.

-«El 1976 vaig participar en la primera expedició de 140 espanyols a la Xina: treballadors, periodistes, estudiants... Ens van fotre una ensarronada. He llegit quatre o cinc llibres de xinesos que eren allà quan hi vaig anar i que demostren que les dictadures tenen això: partits únics i similars són mortals de necessitat. El gran fracàs del comunisme és la forma organitzativa de partit únic duplicat a tot arreu: el partit és l'avantguarda dels treballadors, qui critica l'avantguarda dels treballadors està en contra de l'avantguarda; per tant, està en contra del partit, qui està en contra del partit està en contra del poble, de manera que és un enemic del règim. Mao encara era viu, va morir el 9 de setembre del 1976.»

-Què en penseu, de la Xina actual?

-«Això no desqualifica els pensadors. Per exemple, la igualtat, la planificació econòmica o la regulació són coses adquirides per l'experiència del procés. Ara mateix, avui, el partit més neocapitalista del país més capitalista del món nacionalitza els bancs. Llavors, fixat: la Xina actual ha aconseguit sortir de la misèria amb sacrificis enormes, però continua sent una dictadura de partit. I les llibertats no saps ben bé què són fins que les tens.»

-I us vau presentar a les eleccions municipals del 1979, les primeres?

-«Tots els d'extrema esquerra que no troben un posicionament polític desapareixen. Aleshores, una part de Bandera Roja fundem Nacionalistes d'Esquerra, però també desapareix perquè era un conglomerat impossible: vividors i gent seriosa. En les primeres municipals, amb Salt annexionat a Girona, em vaig presentar per cap de llista per Girona per Comunistes de Catalunya. El formaven Bandera, el PSAN i altres. No vam tenir pas mals resultats; sense la llei de Hondt, amb un 3 per cent dels vots, jo era regidor. A Salt, vaig fer més del 5 per cent dels vots. Imaginat! Això saps per què em va servir?»

-Ni idea.

-«Quan es va fer la comissió gestora jo en vaig ser nomenat membre, perquè Salt era districte i jo havia sobrepassat el 5 per cent.»

- Quin paper hi va tenir?
-«CiU i UCD en feien vuit; el PSC i el PSUC, vuit més, i el disseté era jo. Per tant, el primer president va ser en Salvador Sunyer, gràcies a un tripartit d'esquerres que jo vaig propiciar.»
- I el 1983, amb les primeres eleccions municipals i amb Salt independent, sortiu regidor.
-«Nacionalistes d'Esquerra fa coalició amb el PSC, en què jo vaig el cinquè de la llista com a independent. Guanyem per majoria absoluta i assumeixo Governació, la primera responsabilitat que havia tingut a partir del 3 de març. Em toca negociar els traspassos amb Jaume Curbet.»
- I el 1991 sou escollit alcalde de Salt.
-«Fins al 1999. I em va tocar en Paulí, en Pujol i l'Aznar.»
- Recordo els plens de Salt. En Josep Paulí i el seu pic-pic, va ser la vostra creu?
-«En els plens, sí, però en el projecte d'implantació d'escultures al carrer ens vam entendre perfectament.»
- Quan decidiu fer-vos socialista?
-«El 1987... Has de saber que fins que no sóc alcalde treballa i estudio una carrera; que vaig fer de conserge als serveis territorials de Cultura, amb en Modest Prats; que vaig ser cap de serveis de Seguretat Ciutadana a Roses, i que vaig treballar de comercial en diverses empreses. No vull que ningú pensi allò de: 'aquest tipus ha viscut molts anys de la política.' He pensat molt.»
- De què presumiríeu del vostre pas per l'Ajuntament?
-«Sempre dic que venim d'inèrcies. Fer el carrer Major de cap i de nou, convertint l'N-141 en un passeig o urbanitzar el pas del tren són obres que no es fan cada dia: duraran molt de temps.»
- Fracassos?
-«L'endemà de ser independents hauríem d'haver constituït una mancomunitat amb Girona, més enllà de l'aigua, les escombraries i el clavegueram. S'hauria d'haver planificat la ciutat real. I encara no s'ha fet, tal com ho demostra el centre d'art contemporani.»
- Vist amb perspectiva, calia la independència?
-«Salt no podia fer res més que, un cop assolida la democràcia, recuperar allò que ens havia pres la dictadura. Ara bé, s'hauria d'haver

fet una comarca del Gironès més petita i potent, una mancomunitat.»

-Una àrea metropolitana?

-«Així ho entendreà més la gent. El tema del transport s'ha fet ara i perquè ha vingut la Generalitat a fer-ho.»

-Paradoxalment, ha estat en Quim Nadal?

-«I el pencaire del seu germà Manel ha posat fil a l'agulla. Això és una política de la Generalitat a tot Catalunya. Ja era hora. També ja tocava que la Generalitat apostés seriosament pel tema de la mobilitat en bici.»

-Sou impulsor de les vies verdes?

-«Entre d'altres. A Salt ens ho creiem, com a alcalde hi jugo un paper potent, Déu n'hi do, els cops que anem a Madrid i, per fi, creem la ruta del carrilet de Girona a Olot, la primera via verda de tot l'Estat espanyol.»

-Sempre heu anat en bici?

-«Sempre, tota la vida he anat en bici. Per sant Xavier va fer cinquanta anys que els meus pares em van regalar la bicicleta per anar a la Salle, que és on avui hi ha l'Ajuntament. Fins als setze anys va ser el meu únic mitjà de transport. Si havia arribat a pujar als Àngels i anat a veure construir la presa de Susqueda...! Era una d'aquelles bicis de dona sense canvi de marxes. No va ser fins que vaig ser alcalde que en Fonso Mateu em va convidar a pedalar: em va deixar roba i una BTT i m'hi he trobat sempre més molt bé, i sóc un ciclista fervent.»

-La vostra feia actual també està relacionada amb la bici?

-«No ben bé. La promoció de la bici fa part des projectes de la fundació que dirigeixo per al desenvolupament sostenible.»

-Què en penseu dels alcaldes de Salt?

-«És una feina molt difícil, cada dia més.»

-I dels de Girona?

-«Tots dos han fet història.»

SALVADOR GARCIA-ARBÓS

Aquest és un servei de notícies creat pel diari **El Punt** i distribuït per **VilaWeb**.
És prohibida la reproducció sense l'autorització expressa d'Hermes Comunicacions S.A.

